

Broj/Број: 03/1-50-1-9-5/07
Sarajevo/Сарајево, 18.7.2007.

Z A P I S N I K

5. sjednice Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH Parlamentarne skupštine BiH, održane 18.7.2007, u vremenu od 10 do 13 sati

Sjednici su bili nazočni članovi Zajedničkog povjerenstva: Branko Zrno, Šefik Džaferović, Jozo Križanović, Hazim Rančić, Slobodan Šaraba, Adem Huskić, Mirko Okolić, Vinko Zorić, Dušanka Majkić i Ivo Miro Jović.

Sjednici nisu bili nazočni Sulejman Tihić i Drago Kalabić.

Sjednicu su pratili predstavnici predlagatelja akata, kao i gosti:

- Momčilo Novaković, zastupnik;
- zapovjednik EUFOR-a admiral Hans Joshen Witthauer i puk. Klaus Gerlach;
- Marina Pendeš, zamjenica ministra obrane BiH;
- Sifet Podžić, načelnik Zajedničkog stožera OSBiH;
- Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti BiH;
- Vahid Alagić, zamjenik ravnatelja Granične policije BiH;
- Nijaz Čardaklija, predstavnik Ministarstva vanjskih poslova BiH;
- Per Normark, vojonopolitički savjetnik specijalnog predstavnika EU u BiH;
- Mudžahid Hasanbegović i Vanja Marovac iz OHR-a;
- Elma Demir iz Stožera NATO-a u BiH;
- Jasna Dragičević iz Misije OEES-a u BiH;
- Dragica Hinić, tajnica Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, Željko Grubešić, savjetnik u Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH i Jovica Katić, stručni suradnik.

Sjednicom je predsjedao Branko Zrno.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED

1. Obraćanje zapovjednika EUFOR-a, admirala Hansa Joshena Witthauera;
2. Verificiranje Zapisnika 4. sjednice Zajedničkog povjerenstva;
3. Razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o obrani (predlagatelj: zastupnik Momčilo Novaković i izaslanik Slobodan Šaraba);
4. Razmatranje Izvješća o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih i državnih službenika u opreacijama potpore miru za razdoblje 1.9.2006-28.2.2007. godine (predlagatelj: Vijeće ministara BiH);

5. Informacija o stanju sigurnosti u BiH za 2006. godinu (predlagatelj: Ministarstvo sigurnosti BiH);
6. Informacija Granične policije BiH o stanju u ovoj instituciji, dostavljena prema zaključku ZP-a (sačinitelj: Granična policija BiH);
7. Informacija o sjednici Vijeća Fondacije Ženevskog centra za sigurnosnu politiku (GCSP) (sačinitelj: Ministarstvo vanjskih poslova BiH);
8. Tekuća pitanja:
 - a) Izvješće o obavljenom posjetu Skupštini i institucijama obrane i sigurnosti Republike Crne Gore;
 - b) Informacija o posjetu izaslanstva Odbora za sigurnost Zastupničkog doma Parlamenta Češke Republike;
 - c) Izvješće o posjetu Operativnom zapovjedništvu OSBiH u Butmiru i 6. pješačkoj brigadi u Banjoj Luci;
 - d) Informacija o održanom sastanku s predstavnicima Poslijediplomskog studija za civilno-vojne odnose Mornarice Vojske SAD-a;
 - e) Informacija o obavljenoj ceremoniji primopredaje Baze „Orao“ u Tuzli;
 - f) Informacija o održanom predavanju o ulozi ZP-a višim časnicima u Trening centru za mirovne operacije – PSOTC;
 - g) Informacija o posjetu Odbora za vojna pitanja Bundestaga;
 - h) Informacija o održanoj radionici na Jahorini o temi: „Stanje u području naoružanja i streljiva u Bosni i Hercegovini“;
 - i) Poziv Centra «George Marshall» u BiH za sudjelovanje na konferenciji o temi „Naučene lekcije u području upravljanja obrambenim resursima“, Ljubljana, 17.-21. rujna 2007.

Članovi Zajedničkog povjerenstva jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red.

Ad-1. Obraćanje zapovjednika EUFOR-a, admirala Hansa Joshena Witthauer a

Admiral Hans Joshen Witthauer, nakon što je iskazao zadovoljstvo zbog spremnosti Zajedničkog povjerenstva za suradnju, održao je prezentaciju o ulozi i zadaći EUFOR-a u BiH. Prezentacijom su obrađena područja vezana uz sigurnosnu situaciju u BiH, ulogu i zadaću EUFOR-a, provođenje procesa reforme obrambenog sustava u BiH, resurse za obavljanje zadataka s prioritetima i prijedlozima rješenja pitanja u vezi s:

- raspolaganjem vojnom imovinom,
- donošenjem potrebnih zakonskih propisa, te uspostavom kapaciteta BiH radi prijenosa nadležnosti u obrambenim strukturama;
- uništavanjem viška naoružanja i streljiva.

Prezentacija je sastavnim dijelom ovoga Zapisnika i nalazi se u privitku.

Na kraju izlaganja, admiral Witthauer dao je punu podršku radu Zajedničkog povjerenstva i ostalim obrambenim strukturama BiH.

Branko Zrno zahvalio se admiralu Witthaueru na iscrpnom izlaganju i iskazanoj spremnosti za pomoć.

Šefik Džaferović iskazao je zadovoljstvo ovom izvanrednom prezentacijom te naglasio kako će Zajedničko povjerenstvo, kako je to činilo i do sada, dati svoj puni doprinos u rješavanju problema navedenih u prezentaciji. Zajedničko povjerenstvo treba inicirati rješavanje tri problema navedenih u prezentaciji, budući da se reforma obrane mora realizirati do kraja.

Admiral Witthauer istaknuo je da je nadgledanje reforme obrane u nadležnosti NATO-a, ali će svi potrebni činitelji nastojati da pruže pomoć BiH na tome putu.

Na kraju se Branko Zrno još jednom zahvalio admiralu Witthaueru, uz uvjerenje da će se i u idućem razdoblju nastaviti dobra suradnja EUFOR-a sa Zajedničkim povjerenstvom.

Nakon okončanja ove točke dnevnog reda, sjednicu je napustio Ivo Miro Jović kako bi nazočio sjednici Ustavnopravnog povjerenstva Doma naroda.

Ad-2. Verificiranje Zapisnika 4. sjednice Zajedničkog povjerenstva

Članovi Zajedničkog povjerenstva jednoglasno su verificirali Zapisnik 4. sjednice.

Ad-3. Razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o obrani (predlagatelj: zastupnik Momčilo Novaković i izaslanik Slobodan Šaraba)

Branko Zrno je u uvodnom izlaganju o Prijedlogu zakona o dopunama Zakona o obrani BiH istaknuo da su svi rokovi za njegovo razmatranje i odlučivanje već davno istekli. Zajedničko povjerenstvo je u nekoliko navrata zatražilo od Vijeća ministara BiH i entitetskih vlada mišljenje o Prijedlogu zakona. U međuvremenu su dostavljena mišljenja entitetskih vlada i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, ali ne i mišljenje Vijeća ministara BiH. Dostavljena mišljenja također su različita. Problem u Zakonu je u dijelu financiranja područja za koja nije nadležna država, te u stvaranju nejednakog položaja osoba tretiranih Zakonom i drugih državnih službenika koji ostaju bez posla u drugim područjima. Stoga je predložio od Vijeća ministara BiH ponovno zatražiti da konačno dostavi mišljenje o Prijedlogu zakona, te da se njegovo razmatranje odgodi za sljedeću sjednicu Povjerenstva.

Šefik Džaferović također smatra potrebnim od Vijeća ministara BiH ponovno zatražiti mišljenje o Prijedlogu zakona, nakon čega bi Zajedničko povjerenstvo konačno odlučilo.

I Dušanka Majkić suglasna je s prijedlozima prethodnih izlagatelja. Istaknula je da je Ministarstvo financija RS dalo suglasnost na predloženi Zakon, ali uz uvjet financiranja s državne razine. Od Agencije za državnu službu BiH također bi trebali zatražiti mišljenje o statusu navedenih osoba i eventualnom načinu rješavanja toga pitanja, te ponovno zatražiti mišljenje od Vijeća ministara BiH.

Jozo Križanović, ističući inicijativnost zastupnika u zakonodavnom procesu, naglasio je da oni sve više preuzimaju ulogu predlagatelja zakona, umjesto institucija zaduženih za taj proces. Mišljenja je kako nije u redu predložiti zakon kojim se stvaraju financijske obveze za državu. Smanjenje nezaposlenosti treba rješavati na drugi način. U načelu, on nije protiv usvajanja navedenog Zakona, ali nema nikakvih podataka o strukturi tih osoba, te podataka o eventualnoj mogućnosti njihova raspoređivanja u druge institucije. I on je bio mišljenja da Vijeće ministara BiH treba dati konačno mišljenje o predloženom Zakonu, nakon čega bi Zajedničko povjerenstvo moglo o njemu valjano odlučiti.

Momčilo Novaković naglasio je kako je cilj prijedlaganja ovoga Zakona bila želja za ispravljanjem nepravde prema jednoj kategoriji osoba koja provođenjem reforme obrane treba ostati bez posla, u odnosu na druge kategorije koje su riješene na adekvatan način. Sredstva za potrebe financiranja ovih osoba mogla bi se osigurati iz prikupljenih sredstava PDV-a s Jedinstvenog računa.

Nakon okončanja rasprave, članovi Zajedničkog povjerenstva jednoglasno su usvojili sljedeće **zaključke**:

„1. Zajedničko povjerenstvo zahtijeva od Vijeća ministara BiH da u roku od 10 dana dostavi traženo mišljenje, kako bi se Povjerenstvo moglo na odgovarajući način očitovati o predloženom Zakonu.

2. Od Agencije za državnu službu BiH traži se da Zajedničkom povjerenstvu dostavi mišljenje o statusu osoba koje primjenom Zakona o obrani BiH i Zakona o službi u Oružanim snagama BiH ostaju bez posla, te o njihovom viđenju rješavanja prekobrojnosti tih osoba, tako što će ih eventualno rasporediti na raspoloživa odgovarajuća radna mjesta u institucijama BiH.“

Sjednicu je, u međuvremenu, napustio Šefik Džaferović zbog ranije utvrđenih obveza.

Ad-4. Razmatranje Izvješća o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih i državnih službenika u operacijama potpore miru za razdoblje 1.9.2006.-28.2.2007. godine (predlagatelj: Vijeće ministara BiH)

Nakon kraćih uvodnih informacija, predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva otvorio je raspravu o Izvješću o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih i državnih službenika u operacijama potpore miru za razdoblje 1.9.2006-28.2.2007. godine.

Adema Huskića zanimalo je eventualno upućivanje pripadnika OSBiH u druge mirovne misije, osim postojećih, u idućem razdoblju.

Sifet Podžić je u vezi s navedenim pitanjem naglasio kako BiH službeno takvi pozivi još nisu dolazili, ali je, u međuvremenu, bilo neformalnih kontakata i informacija o eventualno takvoj misiji u Sudanu.

Marina Pendeš naglasila je da je PARP-om predviđeno postojanje dvostruko veće postrojbe od one OSBiH u Iraku. Stoga je realno očekivati da će ona biti raspoređena i u neka druga područja.

Nakon okončanja rasprave, članovi Zajedničkog povjerenstva jednoglasno su usvojili navedeno Izvješće i uputili ga u daljnju parlamentarnu proceduru, s prijedlogom domovima za usvajanje.

Ad-5. Informacija o stanju sigurnosti u BiH za 2006. godinu (predlagatelj: Ministarstvo sigurnosti BiH)

Nakon kraćih uvodnih napomena o Informaciji o stanju sigurnosti u BiH za 2006. godinu, Branko Zrno otvorio je raspravu.

Adem Huskić naglasio je da su informacije svake godine sadržajnije i sustavno rađene. Potom je dao primjedbe koje se odnose na pitanje napretka u zaštiti granica, te pitanje isticanja unutarnjih graničnih prijelaza, na što je dobio odgovor kako se to odnosi na zračne luke.

U dijelu kojim se daje plan mjera, mišljenja je da se na prvom mjestu moraju naći druga pitanja od onih koja su se ovim planom mjera našla na prvim mjestima. Stoga je prijeko potrebno ubuduće sačiniti listu prioriteta sigurnosnih problema. U Informaciji su navedeni problemi koji najvećim dijelom spadaju u segment obrane, ali dijelom i u područje sigurnosti, kakav je problem višak naoružanja i streljiva, pitanje izradbe zakona o malom i lakom oružju, njihovom prijevozu, pitanje korupcije državnih tijela i sl. Na kraju je predložio donošenje zaključaka kojim bi se od Ministarstva sigurnosti BiH zahtjevalo da sačini listu sigurnosnih problema po prioritetu, te da izradi prijedlog njihova rješenja za određeno vremensko razdoblje, kako bi Parlamentarna skupština BiH mogla nadzirati proces njihova rješavanja.

Mijo Krešić istaknuo je da će sljedeća informacija biti rađena na temelju Sigurnosne politike BiH, što ju je usvojilo Predsjedništvo BiH. Ovaj dokument definira sve elemente koje treba sadržavati Informacija o stanju sigurnosti. Metodologija izradbe ove Informacije je preuzeta, ali se može dograđivati. Problem je u tome što Sektor za analitiku, koji je radio Informaciju, nema pristup bazi podataka, nego se informacije dobivaju posredno od agencija za provođenje zakona. Suglasan je s prijedlogom za izmjenu sigurnosnih prioriteta.

Dušanka Majkić osvrnula se na prijedlog mjera datih u Informaciji. Zanimalo ju je može li Ministarstvo sigurnosti uopće utjecati na stanje, npr. u području prometa, s obzirom na predložene mjere uz koje je to Ministarstvo neizravno vezano. Predloženu mjeru o potrebi intenziviranja suradnje između agencija za provođenje zakona ona ne smatra konkretnom mjerom. Mišljenja je da su predložene mjere za 2005. godinu bile konkretnije. Na kraju ju je zanimalo kako Ministarstvo sigurnosti može utjecati na poboljšanje sigurnosnog stanja.

Mijo Krešić informirao je nazočne da je Ministarstvo sigurnosti, u dijelu koji se odnosi na kontrolu prometa, nadležno isključivo za koordinaciju rada entitetskih MUP-ova. Dalje, predloženim je

mjerama predviđeno intenziviranje suradnje između agencija za provođenje zakona, jer ta suradnja uvijek može i treba biti bolja i učinkovitija. U ovome se dijelu mislilo i na intenziviranje suradnje s agencijama za čiji rad nije nadležno Ministarstvo sigurnosti. U tome smislu, jedan od sljedećih koraka bit će potpisivanje Memoranduma o suradnji o suzbijanju prekoraničnog kriminala između Granične policije i Uprave za neizravno oporezivanje.

Mirko Okolić naglasio je kako pojedine mjere trebaju imati prioritet u budućim informacijama o stanju sigurnosti, kakve su mjere glede intenziviranja primjene zakona, te intenziviranje suradnje s direkcijama za ceste. Posebno je naglasio nužnost suradnje s medijima, koji bi trebali izvještavati o ovako značajnim problemima a ne o nekim beznačajnim pitanjima.

Vinko Zorić potencirao je određena pitanja koja je postavljao i na sjednicama Zastupničkog doma. Mišljenja je da se osobe koja počinje kriminalna djela ne trebaju štiti nedostupnošću podataka o njima u sredsima informiranja, već naprotiv, javnost treba biti upoznata s tim podacima. Glede Informacije, naglasio je da nije rađena po jedinstvenoj komparativnoj metodi, što bi trebalo ispraviti u izradbi budućih informacija. U dijelu koji se odnosi na prijedlog mjera, za prioritarnu mjeru predložio je donošenje akcijskog plana i strategije za borbu protiv opojnih droga.

Mijo Krešić je glede navedenog prijedloga informirao je da je Vijeće ministara BiH osnovalo Komisiju za droge, čija je zadaća izradba akcijskog plana i strategije.

Hazim Rančić je, prije osvrta na Informaciju, pokrenuo pitanje prijenosa vojne imovine, a u kontekstu potpisanog Sporazuma između entitetskih premijera i državne razine. Po njegovom mišljenju, tim Sporazumom pitanje prijenosa vojne imovine nije riješeno na odgovarajući način, te bi o tome trebali razgovarati. Također, kao jedno od najznačajnijih pitanja, pokrenuo je pitanje nužnosti donošenja zakona o prijevozu i kretanju naoružanja i streljiva, te bi od radne skupine zadužene za izradbu toga zakona trebali zatražiti inoformaciju o fazi izradbe. U odnosu na Informaciju, istakao je kako se kod većine agencija pojavljuju problemi vezani uz smještaj, kadrovsku popunjenost, okvir djelovanja i nedostatak pojedinih zakonskih akata. Radi rješavanja tih problema, predložio je donošenje zaključka kojim bi se Vijeće ministara i Parlament zadužili da poduzmu sve potrebne mjere za smještaj tih agencija u objekte u državnom vlasništvu, i to ulaganjem sredstava za izgradnju objekata ili korištenjem neperspektivne vojne imovine koja se može iskoristiti u te svrhe.

Jozo Križanović naglasio je da je situacija u BiH nije ni najmanje stabilna, kako je to naveo i zapovjednik EUFOR-a. Iz Informacije je teško izvesti zaključak o stvarnom stanju u BiH, ali se nada da će to u budućim informacijama biti uočljivije.

Slobodan Šaraba posebno je potencirao dva pitanja koja trebaju biti prioritarna u ovoj Informaciji. To je, prije svega, pitanje sigurnosti cestovnog prometa. Mjera koja obrađuje ovo pitanje u Informaciji suviše je upćena i treba ju konkretizirati. Naime, veliki broj nesreća na cestama dijelom su uzrokovani lošim stanjem cesta i dotrajalošću vozila, te u tom smislu treba pooštriti kriterije pri kontroli tehničke ispravnost vozila. Za drugo značajno sigurnosno pitanje, naveo je nužnost donošenja zakonskih propisa o prijevozu i osiguranju veće količine novca. Stoga bi Zajedničko povjerenstvo trebalo od Vijeća ministara BiH zahtijevati dostavu tih zakonskih akata u parlamentarnu proceduru što prije, a po mogućnosti u rujnu ove godine.

Branko Zrno ponovio je kako je postojeća Informacija zbroj informacija što su ih agencije dostavile Ministarstvu. Od Ministarstva se, pak, očekuje da uvaži sve navedeno u raspravi o Informaciji, a u idućem razdoblju te informacije trebaju biti još kvalitetnije i bolje radi primjene nove metodologije. Pri tome, Ministarstvo mora prvenstveno povesti računa o utvrđivanju hijerarhije prioriteta sigurnosnih problema i mjera.

Na kraju je predložio usvajanje Informacije o stanju sigurnosti za 2006. godinu, s odgovarajućim zaključcima.

Zajedničko povjerenstvo je nakon okončanja rasprave primilo k znanju Informaciju o stanju sigurnosti u BiH za 2006. godinu i uputilo je u daljnju parlamentarnu proceduru.

Zajedničko povjerenstvo također je jednoglasno usvojilo zaključak prema kojem njegov Kolegij treba sačiniti zaključke o kojima je govoreno u raspravi te ih, uz Informaciju i predlog za usvajanje, uputiti domovima PSBiH.

Radi se o sljedećim **zaključcima**:

1. Pri izradbi informacije o stanju sigurnosti u BiH za 2007. godinu, Ministarstvo sigurnosti BiH treba primijeniti novu metodologiju izradbe, čije osnovne sadržajne elemente definira, prije svega, Sigurnosna politika BiH, pri čemu informacija treba biti jasna i rađena jedinstvenom komparativnom metodom;
2. Pri izradbi sljedeće informacije, Ministarstvo sigurnosti BiH treba utvrditi listu sigurnosnih prioriteta u BiH, te sačiniti prijedlog za njihovo rješavanje u određenom vremenskom razdoblju, kako bi Parlamentarna skupština BiH mogla nadzirati proces njihova rješavanja. Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH i PSBiH pružit će potrebnu podršku Ministarstvu sigurnosti BiH u izradbi cjelovite informacije, u dijelu koji se odnosi na potrebu intenziviranja suradnje svih institucija BiH i subjekata koji trebaju sudjelovati u njezinoj izradbi;
3. Pri izradbi sljedeće informacije, Ministarstvo sigurnosti BiH treba obraditi i pitanje korupcije u BiH, te dati prijedlog mjera za borbu protiv takvoga djelovanja;
4. Radi stvaranja boljeg sigurnosnog okružja i uvjeta za rad agencija za provođenje zakona u BiH, treba razmotriti raspoložive mogućnosti za njihov smještaj u neperspektivne vojne objekte te inzistirati na što kraćem roku za reguliranje pitanja prijenosa vlasništva nad njima;
5. U Informaciji o stanju sigurnosti za 2006. godinu:
 - a) u prijedlogu mjera, točka 2, koja se odnosi na intenziviranje suradnje s prometnom policijom, zbog iznimno velikog postotka porasta djela iz područja ugrožavanja sigurnosti cestovnog prometa, koji su velikim dijelom uzrokovani lošim stanjem cesta i dotrajalošću vozila, treba navesti potrebu intenziviranja suradnje s entitetskim direkcijama za ceste te pooštriti kriterije pri kontroli tehničke ispravnost vozila;
 - b) u prijedlogu mjera, točka 5, koja se odnosi na donošenje strategije za borbu protiv neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, te posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, treba biti prioritetnim zadatkom i naći se na prvom mjestu u Informaciji;
 - c) u sklopu točke 15, koja utvrđuje obvezu donošenja zakonskih propisa na razini BiH o prijevozu i osiguranju većih količina novca i vrijednosnih papira, od Vijeća ministara BiH traži se da u rujnu tekuće godine u parlamentarnu proceduru dostavi te propise zbog njihove važnosti.

Ad-6. Informacija Granične policije BiH o stanju u ovoj instituciji, dostavljena prema zaključku ZP-a (sačinitelj: Granična policija BiH)

Branko Zrno informirao je da je Informacija Granične policije BiH o stanju u toj instituciji dostavljena na zahtjev Zajedničkog povjerenstva nakon posjeta graničnom prijelazu kod Višegrada. Prilikom tog posjeta, Zajedničko povjerenstvo upoznato je s lošim uvjetima za rad na graničnom prijelazu Vardište.

Vinko Zorić naglasio je kako odavno nije upoznat s kraćom i preciznijom informacijom. Kako bi se na odgovarajući način riješili postojeći uočeni problemi u Graničnoj policiji, predložio je da ta institucija dostavi Zajedničkom povjerenstvu svoj prijedlog mjera za njihovo rješavanje.

Slobodan Šaraba mišljenja je da iz dostavljene Informacije mogu proisteći inicijative i prema nekim drugim institucijama. Potom je potencirao dio problema koje bi trebalo rješavati, a odnose se na sljedeće:

-na graničnim prijelazima nema institucije nadležne za gospodarenje. Stoga bi od Vijeća ministara BiH trebalo zatražiti utvrđivanje institucije koja će gospodariti graničnim prijelazima, kako bi ta institucija izradila plan sređivanja stanja na prijelazima;

-vojna imovina za koju se utvrdi da je neperspektivna, gdje god je to moguće, trebala bi biti ustupljena Graničnoj policiji za njezine potrebe, čime bi se smanjio utrošak sredstava za zakup prostorija.

Dužanka Majkić također je navela određene probleme u ovome području. BiH još uvijek nema točno utvrđenu granicu na pojedinim mjestima. Stoga je predložila od Vijeća ministara BiH zatražiti da pokrene aktivnosti na konačnom utvrđivanju granica sa susjedima. I ona je naglasila problem nepostojanja institucije koja bi gospodarila graničnim prijelazima. Ukoliko za taj posao bude zadužen UNO, pri planiranju proračuna te institucije treba predvidjeti sredstva za tu svrhu. U vezi s potrebama za smještaj, istaknula je potrebnim neperspektivnu vojnu imovinu, gdje god je to moguće, ustupiti GP-u na korištenje. Pitanje kadrovske nepopunjenosti također je potrebno rješavati, i to odgovarajućim poticajima, a što bi Zajedničkom povjerenstvu u obliku konkretnih mjera trebali predložiti predstavnici GP-a. U odnosu na pitanje opremljenosti materijalno-tehničkim sredstvima, istaknula je da se proračun GP-a treba detaljno razmotriti i uložiti maksimalan napor kako bi se i taj problem nadvladao.

Mirko Okolić istaknuo je kako je GP ogledalo države, te je potrebno učiniti sve kako bi se poboljšao rad. Mišljenja je kako bi bilo dobro da sam GP, po hijerarhiji, Zajedničkom povjerenstvu dostavi prijedloge za poboljšanje rada prije dostave proračuna za iduću godinu.

Jozo Križanović također je naglasio postojanje problema graničnih prijelaza, na kojima djeluju tri institucije: GP, carina i UNO, pri čemu nije regulirano pitanje gospodarenja. Mišljenja je da je R Hrvatska dobro rješila to pitanje, te bi od Vijeća ministara BiH trebali tražiti da se upozna s njihovim iskustvima i predloži određeno rješenje.

Adem Huskić mišljenja je kako je prijedlog g. Križanovića dobar, te bi trebao predstavljati i jedan od zaključaka. U odnosu na problem kadrovske nepopunjenosti, mišljenja je da bi Vijeće ministara trebalo izraditi program popune iz viška kadra koji ostaje bez posla prema Zakonu o obrani BiH i Zakonu o službi u OSBiH. Za jedan od modaliteta popune, predložio je davanje mogućnosti povratnicima za koje bi, uoliko je to potrebno, trebalo organizirati i određene tečajeve osposobljavanja. U tom smislu bi Ministarstvo sigurnosti i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice trebali izraditi odgovarajući program za zapošljavanje povratnika.

Vahid Alagić osvrnuo se na pojedina pitanja iz Informacije i date komentare. U vezi s održavanjem graničnih prijelaza, informirao je da je Europska komisija dala prijedlog prema kojem bi određena radna skupina trebala sačiniti prijedlog za Vijeće ministara o osnivanju određene agencije koja bi upravljala graničnim prijelazima, kako bi se to pitanje sustavno riješilo. Europska komisija osigurala bi sredstva za te svrhe, ali je prije toga potrebno riješiti pitanje vlasništva nad objektima. U odnosu na kadrovsku nepopunjenost, za osnovni problem naveo je visinu naknada osobama koje bi trebale raditi na udaljenim neuređenim graničnim prijelazima. Stoga bi tim osobama trebalo dati određeni dodatak na plaću, u obliku naknade za odvojeni život i sl., kako bi ih potaknuli da prihvate takav posao. Pitanje materijalne opremljenosti je uvijek aktualno. Određena donirana sredstva su već amortizirana, a i svake godine traženi proračun bude manji od potrebnog. Suglasan je s prijedlogom da GP sačini prijedlog za rješavanje postojećih problema i dostavi ga Zajedničkom povjerenstvu na razmatranje.

Branko Zrno potom je konstatirao da je Zajedničko povjerenstvo utvrdilo postojanje određenih problema koje treba rješavati. Stoga će Zajedničko povjerenstvo na svojoj sljedećoj sjednici koncipirati i usvojiti zaključke, a potom ih predložiti domovima PSBiH na usvajanje. Kako bi ti zaključci imali stvarne učinke za poboljšanje rada GP-a, predložio je zaključak kojim se od GP-a traži dostava konkretnih prijedloga mjera i načina za rješavanje problema navedenih u Informaciji.

Konkretni prijedlozi mjera i načina za rješavanje pitanja trebaju se odnositi na sljedeće:

1. rješavanje pitanja gospodarenja i upravljanja graničnim prijelazima;
2. rješavanje pitanja adekvatnog smještaja GP na graničnim prijelazima;

3. rješavanje pitanja kadrovske popune;
4. rješavanje pitanja materijalno-tehničke opremljenosti.

Ovaj su zaključak članovi Zajedničkog povjerenstva jednoglasno usvojili.

Ad-7. Informacija o sjednici Vijeća Fondacije Ženevskog centra za sigurnosnu politiku - GCSP (sačinitelj: Ministarstvo vanjskih poslova BiH)

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju.

Ad-8. Tekuća pitanja:

a) Izvješće o obavljenom posjetu Skupštini i institucijama obrane i sigurnosti Republike Crne Gore

Članovi Zajedničkog povjerenstva su, bez rasprave, usvojili navedeno Izvješće.

b) Informacija o posjetu izaslanstva Odbora za sigurnost Zastupničkog doma Parlamenta Češke Republike

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju.

c) Izvješće o posjetu Operativnom zapovjedništvu OSBiH u Butmiru i 6. pješačkoj brigadi u Banjoj Luci

Članovi Zajedničkog povjerenstva su, bez rasprave, usvojili navedeno Izvješće.

d) Informacija o održanom sastanku s predstavnicima Poslijeiplomskog studija za civilno-vojne odnose Mornarice Vojske SAD-a

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju.

e) Informacija o obavljenoj ceremoniji primopredaje Baze „Orao“ u Tuzli

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju.

f) Informacija o održanom predavanju o ulozi ZP-a višim časnicima u Trening centru za mirovne operacije – PSOTC

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju.

g) Informacija o posjetu Odbora za vojna pitanja Bundestaga

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju.

h) Informacija o održanoj radionici na Jahorini o temi: „Stanje u području naoružanja i streljiva u Bosni i Hercegovini“

Članovi Zajedničkog povjerenstva primili su k znanju navedenu Informaciju, te usvojili zaključak o razmatranju radne verzije prijedloga zaključaka na svojoj idućoj sjednici, kojima bi trebala

rezultirati održana radionica. Povjerenstvo bi potom te zaključke uputilo domovima na razmatranje i usvajanje.

U vezi s ovom točkom dnevnog reda, **Branko Zrno** izrazio je nezadovoljstvo informacijama objavljenim u sredstvima informiranja, a koje su došle iz Parlamenta BiH. Takve netočne informacije u potpunosti demotiviraju članove Povjerenstva za daljnji rad, zbog čega radionici na Jahorini nije nazočio g. Zorić. Stoga je istaknuo potrebnim da u idućem razdoblju Zajedničko povjerenstvo obustavi bilo kakve inicijativne djelatnosti, kako je to rađeno do sada. Predložio je Zajedničkom povjerenstvu da u tom smislu usvoji zaključak kojim će od kolegija domova zatražiti da decidno navedu poslove i aktivnosti koje povjerenstva mogu obavljati.

Dušanka Majkić istaknula je kako se snaga jednog parlamenta mjeri snagom njezinih radnih tijela. Stoga treba jačati sve parlamentarne kapacitete. Zajedničko povjerenstvo primjer je drugim parlamentarnim povjerenstvima, s obzirom da je pokrenulo niz aktivnosti i dalo niz inicijativa i prijedloga mjera za rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti. Mišljenja je da rad Zajedničkog povjerenstva nije dovoljno medijski obrađen, te se i na tom polju trebaju učiniti dodatni koraci.

Branko Zrno ponovno je naglasio kako se problemi javljaju u samom Parlamentu, jer je rad Zajedničkog povjerenstva do sada uvijek bio javan i transparentan. Stoga ovo pitanje treba javno pokrenuti na sjednicama domova.

Mirko Okolić bio je mišljenja da se na spomenute novinske napise trebaju raditi demanti, dok je

Vinko Zorić ponovio konstataciju da se izvor problema takvoga informiranja nalazi u Parlamentu.

Na kraju rasprave zaključeno je da će se u idućem razdoblju pokušati poboljšati sustav informiranja o radu Zajedničkog povjerenstva.

i) Poziv Centra «George Marshall» u BiH za sudjelovanje na konferenciji o temi „Naučene lekcije u području upravljanja obrambenim resursima“, Ljubljana, 17.-21. rujna 2007.

Na poziv Centra za sigurnosnu saradnju «George Marshall» u BiH za sudjelovanje na konferenciji o temi „Naučene lekcije u području upravljanja obrambenim resursima“, koja se održava u Ljubljani od 17.-21. rujna 2007, članovi Zajedničkog povjerenstva predložili su kolegijima domova da upute sljedeće predstavnike:

Branka Zrna, Adema Huskića, te Dragicu Hinić i Željka Grubešića, kao pričuvene predstavnike.

Zapisnik sačinila
Dragica Hinić

Predsjedatelj
Zajedničkog povjerenstva
Branko Zrno

PRIVITAK: OBRAĆANJE ZAPOVJEDNIKA EUFOR-a

Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost

18. srpnja 2007.

Gospodine predsjedatelju, poštovani članovi Parlamentarne skupštine BiH, Iznimno mi je drago što mogu nastaviti već uvriježenu tradiciju zapovjenika EU snaga, a to je obraćanje pred Zajedničkim povjerenstvom. Nakon mogeg obraćanja od 2. srpnja, ovo je prilika da vam u glavnim crtama izložim razvoj aktivnosti i planove EUFOR-a.

Prije nego što počnem, želim odati priznanje Oružanim snagama Bosne i Hercegovine za ostvareni napredak. Predstavници mojih snaga bili su nazočni ceremonijama postrojavanja novofoosnovanih brigada Oružanih snaga BiH, održanim ovog i prošlog tjedna. To je očito pozitivan korak naprijed. Tijekom mogeg mandata, Operativno zapovjedništvo OSBiH uselilo je u nove prostorije u Bazi Butmir. Čini mi zadovoljstvo vidjeti časnike i vojnike vaših Oružanih snaga među muškarcima i ženama kojima ja zapovijedam. Također bih načinio propust ako ne bih spomenuo deminerske timove OSBiH raspoređene u Iraku.

SIGURNOSNA SITUACIJA

Dopustite mi da na početku izložim pregled sigurnosne situacije u Bosni i Hercegovini. Prema mojoj općoj procjeni, situacija je, sa sigurnosnog stajališta, mirna i stabilna, te se lokalne agencije za provedbu zakona mogu nositi sa svim situacijama, osim onih najekstremnijih. Stagnacija, ili čak pogoršanje situacije na političkom planu, nije imalo odraza na sigurnosnu situaciju. Špekulacije o budućnosti Kosova također NISU imale utjecaja na sigurno i stabilno okruženje u Bosni i Hercegovini. Bez obzira na sve to, EUFOR je zadržao kapacitete koji nam omogućuju da reagiramo na bilo koji mogući sigurnosni izazov diljem ove zemlje. No ipak, vodeću ulogu u tome imaju lokalne policijske snage, pod mentorstvom EUPM-a.

KOHERENTNOST EU

Osim našeg mandata za implementiranje vojnih aspekata Daytonskog mirovnog sporazuma, koji proistječe iz Daytonskog sporazuma i Poglavlja VII. Povelje UN-a, EUFOR je također i važan član obitelji institucija EU u Bosni i Hercegovini. EUFOR svakodnevno surađuje s drugim akterima EU-a, kao što su specijalni izaslanik EU-a, Policijska misija EU-a i Monitoring misija EU-a.

Operacija ALTHEA dio je visoko koordinirane prisutnosti i pristupa EU-a u ovoj zemlji. Specijalni izaslanik EU-a i ja međusobno se konzultiramo o operativnim pitanjima.

ZADACI EUFOR-a

Važno je napomenuti da su EUFOR-ovi ključni vojni zadaci:

- Osigurati vojnu prisutnost, kako bi se nadziralo i osiguralo stalno poštivanje vojnih aspekata Općeg okvirnog sporazuma za mir i onemogućilo stvaranje uvjeta za povratak nasilja.
- Doprinjeti sigurnom i stabilnom okružju, kako bi se Europskoj Uniji i drugim međunarodnim sudionicima omogućilo da ispune svoje zadaće.
- Provoditi obavijesne poslove u potpori političkih ciljeva EU-a.

TRANZICIJA EUFOR-a

Ministri vanjskih poslova zemalja članica EU-a su u prosincu prošle godine, na osnovi temeljite procjene sigurnosne situacije u Bosni i Hercegovini, odlučili da EUFOR smanji i reorganizira svoje snage, s približno 6.000 na 2.500 vojnika. Ova je pretvorba okončana 28. travnja kada je novi ustroj EUFOR-a dosegao puni operativni kapacitet. Također bih napomenuo kako je pretvorba okončana prije planiranog roka. Snage EUFOR-a sada čine vojnici iz 32 zemlje sudionice misije, od kojih su 24 članice EU-a, a osam su izvan EU-a. Operativne skupine smještene u MOSTARU, TUZLI i BANJOJ LUCI zamijenio je multinacionalni bataljun predvođen Španjolcima, u čijem su sastavu vojnici iz Španjolske, Turske, Poljske i Mađarske. Ovaj je bataljun smješten u Butmiru.

Također smo zadržali našu multinacionalnu Integriranu policijsku postrojbu. Predvođena Talijanima, ova se postrojba sastoji od pripadnika iz Italije, Rumunjske, Nizozemske i Turske. Integrirana policijska postrojba je policijska postrojba s vojnim statusom i policijskim sposobnostima. Ove su sposobnosti od ključne važnosti u ovakvoj vrsti poslijekonfliktnog okružja. Tu su, također, i značajne pričuvne, tzv. snage iza obzora, na koje se možemo osloniti i rasporediti ih u zemlji u slučaju potrebe. Zapravo, EUFOR će u idućim mjesecima organizirati veliku vojnu vježbu, u kojoj će u sudjelovati Multinacionalni bataljun i jedan pričuvni bataljun.

Još jedna značajna promjena je što smo diljem Bosne i Hercegovine rasporedili 45 timova za vezu i motrenje, u čiji sastav ulaze vojnici iz 16 zemalja. Svaki tim broji osam ili više vojnika iz jedne od tih zemalja i oni žive u iznajmljenim kućama u samim lokalnim zajednicama. Oni su naše «oči i uši» i naše osnovno sredstvo za stjecanje uvida u situaciju na terenu, ili drukčije rečeno, naše sredstvo za opipavanje bila zajednice. Uz njihovu nazočnost u zajednici, u mogućnosti smo raditi procjenu promjene sigurnosne situacije. Oni su također značajni i za obične građane, tako što se

moгу obratiti EUFOR-u s pitanjima koja ih zabrinjavaju. Vjerujem da ste i vi već dobili informativnu brošuru o LOT timovima u privatnoj pošti.

Naš zadatak je, također, da podržimo Međunarodni kazneni tribunal za bivšu Jugoslaviju, što uključuje i potragu za osobama optuženim za ratne zločine i njihovo privođenje. Mi energično radimo na ispunjenju ovoga zadatka, blisko surađujući s Tribunalom i NATO-om. EUFOR je u ovoj godini vodio i sudjelovao u većem broju operacija usmjerenih protiv osoba optuženih za ratne zločine i mreža koje ih podržavaju, uključujući pružanje potpore pri uhićenju i izručenju Zdravka Tolimira Međunarodnom tribunalu, 31. svibnja.

REFORMA OBRANE

Reforma obrane napreduje. Prijam BiH u NATO-ov program Partnerstvo za mir bilo je priznanje za obavljeni posao. Ipak, prijam je samo početak, a ne kraj. Suradnja unutar NATO-a je važna za vašu zemlju i nastaviti će služiti kao jedan od načina za jaču integraciju u euroatlantske strukture. Stoga se ne bi trebalo dopustiti usporavanje napretka u reformi obrane.

Jedna od posljednjih preostalih zapreka za punu provedbu Zakona o obrani je pitanje imovine obrambenog sektora, kako pokretne tako i nepokretne, koje se mora potpuno riješiti, što je prije moguće, tako što će se sva prava i obveze koje proistječu iz vlasništva prenijeti s entiteta na Ministarstvo obrane BiH.

Veoma važan korak je potpisivanje Sporazuma o općim načelima za rješavanje ovoga pitanja u četvrtak, 12. srpnja, No, ipak moram napomenuti da je ovo opći sporazum, a iskreno se nadam da će biti poduzete i praktične mjere te ubrzo usvojeni amandmani na relevantne zakone.

Nedostatak napretka na tom polju također je zapreka i pri identificiranju viška NVO-a kojih se treba riješiti. Kako sam razumio, pri kraju je izrada tzv. popisa formacijskih sredstava, ali ga ministar obrane još uvijek nije odobrio. Taj je popis preduvjet što se mora ispuniti kako bi OSBiH mogle utvrditi točne količine potrebnog oružja i streljiva. Sve ostalo je višak iznad potreba, te ga kao takvog treba označiti i s njim postupiti na odgovarajući način. Zakon o obrani je jasan, i ja se unaprijed radujem završetku ovoga posla.

Članak II. Aneksa 1.B. Daytonskog sporazuma odnosi se na mjere za izgradnu povjerenja i sigurnosti u Bosni i Hercegovini. Vjerujem da je prijenos imovine obrambenog sektora s entitetske na državnu razinu još jedna mjera kojom se izgrađuje povjerenje i sigurnost.

ZAJEDNIČKI VOJNI POSLOVI

Već sam vam govorio o preostalim zadacima koji proistječu iz Daytonskog sporazuma. Moj Odjel za zajedničke vojne poslove radi na vojnim aspektima tog mirovnog sporazuma.

Ambicija EUFOR-a je daljnji nastavak predaje odgovornosti za zajedničke vojne poslove na bh. vlasti. Tijekom proljeća, EUFOR je na BiH prenio nadzor bh. zračnog prostora do visine od 10.000 stopa. Protokol o prepuštanju nadzora nad zračnim prostorom BiH bio je posljednji korak u dugotrajnom procesu, koji je počeo prije skoro 10 godina, procesu koji je u skladu s trenutnim stupnjem razvoja procesa normalizacije i stabilizacije Bosne i Hercegovine. No, ipak bih želio istaknuti da je, unatoč činjenici da je ovaj Protokol potpisan, EUFOR još uvijek uključen u praktične poslove vezane uz nadzor zračnog prostora. Zakonski akti su važni, ali moraju biti popraćeni potrebnim resursima za ispunjenje zadanih zadataka.

EUFOR je, zajedno s ostalim međunarodnim akterima u BiH, u studenom 2006. uputio pismo Vijeću ministara BiH i relevantnim ministarstvima, u kojem je naveden popis prioriternih poslova i opisano ono što treba učiniti. Prioritet «broj jedan» među njima je donošenje zakonskih propisa u vezi s nadzorom nad kretanjem naoružanja i vojne opreme u BiH, kao i uspostava struktura za potporu, radi osiguranja njihove provedbe i poštivanja. Uspostavljene su bh. radne skupine s ciljem izradbe nacrtu zakonskih rješenja, ali nisam siguran koliko je rad na tome do sada napredovao.

Iako vodeću ulogu u tome očito igraju relevantna državna i entitetska ministarstva, ostaje na snazi ponuda EUFOR-a i ostatka međunarodne zajednice da u tome pomognu.

Pitanje kontrole naoružanja, streljiva i vojne opreme u BiH ostaje pitanje od najveće važnosti. Ukoliko se s njima ne postupa na odgovarajući način, ovi predmeti postaju prijetnjom za sigurnost građana ove zemlje. Premda su odgovorne institucije BiH poduzele neke korake u tom smislu, ipak je potrebno uložiti više napora kako bi Bosna i Hercegovina ispunila preuzete obveze po ovom pitanju. EUFOR će nastaviti odobravati pokrete NVO-a sve dok bh. vlasti ne budu spremne u potpunosti preuzeti ovu odgovornost na sebe.

U vezi s lokacijama za skladištenje naoružanja i streljiva, ja sam vam na Jahorini spomenuo da rješenje koje bi EUFOR želio vidjeti jeste da Ministarstvo obrane BiH postane potpuno sposobno za upravljanje tim lokacijama. Na tom planu je potrebno uložiti još mnogo napora, počevši od posjeta neovisnih inspeksijskih timova Ministarstva obrane BiH ovim lokacijama. Ta odgovornost je

predata u skladu s Naputkom stranama, Izmjena 24, ali unatoč tome timovi Ministarstva obrane još uvijek nisu počeli obavljati ove dužnosti. Stoga je bilo nužno vratiti inspekcijske timove EUFOR-a na ovaj posao, koji će biti ponovno operativni do kraja ljeta. Želim vidjeti blisku suradnju i zajedničku obuku timova EUFOR-a i Ministarstva obrane, što će osigurati točnost osnovnih podataka o zalihama na svakoj lokaciji.

ZAKLJUČAK

Da zaključim, u vašem pozivu za obraćanje tražili ste da predložim kako ovo Povjerenstvo može pomoći u implementiranju mandata EUFOR-a, ili drugim riječima, pomoći u tome da se sigurno i stabilno okružje u Bosni i Hercegovini učini samoodrživim. U tom smislu vidim tri važna pitanja na kojima treba raditi:

- imovina obrambenog sektora
- zakonodavni akti i kapaciteti vezani uz zajedničke vojne poslove
- uništenje viška.

Držim nepotrebnim daljnje elaboriranje ovih pitanja, jer sam već izložio većinu stvari vezanih uz njih, ali bih ipak želio naglasiti važnost prijenosa imovine obrambenog sektora, donošenja odgovarajućih zakonskih rješenja i uspostave kapaciteta kako bi EUFOR mogao predati ovlasti za zajedničke vojne poslove. I na kraju, ali ne manje važno, radi ubrzavanja procesa uništavanja viška oružja i streljiva. Ja sam, u svojstvu zapovjednika EUFOR-a, spreman obaviti svoj dio posla, i unaprijed se radujem nastavku bliske suradnje s lokalnim vlastima uopće, a osobito s ovim Povjerenstvom i Ministarstvom obrane BiH.

Gospodine predsjedatelju, poštovani članovi Parlamentarne skupštine BiH, ovim završavam svoju prezentaciju. Hvala vam na pozornosti. A sada ću, naravno, odgovoriti na bilo koje pitanje koje želite postaviti.